

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Hristos a înviat !

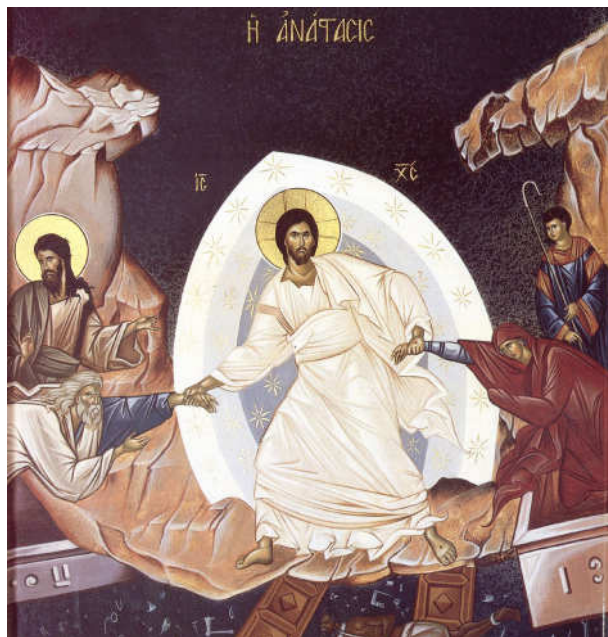
"Astăzi mulți oameni poartă crucea suferinței din cauza înmulțirii păcatelor, relexor de tot felul, din cauza lăcomiei unora și a zgârceniei altora, din cauza violenței în familie și în societate, din cauza nedreptății și nepăsării, din cauza bolilor și singurătății, din cauza divorțurilor și certurilor în familie, din cauza părăsirii copiilor și bătrânilor ș.a. În această privință, Hristos-Domnul ne spune că "din pricina înmulțiri fărădelegii, iubirea multora se va răci" (Matei 24, 12).

Astfel, pentru a purta crucea multor încercări și a simți totuși ajutorul lui Hristos cel răstignit și înviat este necesar să ne întărim în credință, să sporim rugăciunea și să săvârșim fapte de ajutorare a semenilor noștri, să fim și noi pentru alții un Simon de la Cirene, care a ajutat pe Iisus să poarte Crucea Sa pe drumul Golgotei (cf. Luca 23, 26). Așa după cum credincioșii care au purtat de bunăvoie Crucea postului ca înfrânare de la unele bucate și de la orice păcat, se bucură de lumina și binecuvântarea Sfințelor Paști, tot așa și cei care alină suferința semenilor săi prin rugăciune și cuvânt de încurajare, prin faptă bună și dărnicie, vor simți lumina și bucuria Învierii lui Hristos în inimile lor și binecuvântarea Lui în viața și casele lor.

Așadar, în aceste zile este bine să aducem bucuria Sfințelor Paști în casele de copii orfani și bătrâni, la patul bolnavilor și acolo unde este singurătate și suferință, în familiile sărace sau îndoliate și întristate. Pretutindeni unde putem face binele, să-l facem purtând în suflet și în fapte lumina Învierii și bucuria Sfințelor Paști! Orice osteneală și orice jertfă de acest fel cuprinde în ea lumina pe care o vestește Biserica Ortodoxă în ziua de Paști în fiecare duminică de peste an:

Iată, prin Cruce a venit bucurie la toată lumea !

**Din Pastorală de Sfințele Paști a
Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Daniel,
din anul 2004**

Evanghelia din noaptea Învierii

Matei 28,1-16

După ce a trecut sâmbăta, când se lumină de ziua întâi a săptămânii (*Duminică*), a venit Maria Magdalena și cealaltă Marie, ca să vadă mormântul.

Și iată, s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborând din cer și venind, a prăvălit piatra și ședea deasupra ei.

Și înfățișarea lui era ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.

Și de frica lui s-au cutremurat străjerii și s-au făcut ca morți.

Iar îngerul, răspunzând, a zis femeilor: Nu vă temeți, că știu că pe Iisus cel răstignit Îl căutați.

Nu este aici; căci S-a sculat precum a zis; veniți de vedeți locul unde a zăcut.

Și degrabă mergând, spuneți ucenicilor Lui că S-a sculat din morți și iată va merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veți vedea. Iată v-am spus vouă.

Iar plecând ele în grabă de la mormânt, cu frică și cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor Lui.

Dar când mergeau ele să vestească ucenicilor, iată Iisus le-a întâmpinat, zicând: Bucurați-vă! Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui și I s-au închinat.

Atunci Iisus le-a zis: Nu vă temeți. Duceți-vă și vestiți fraților Mei, ca să meargă în Galileea, și acolo Mă vor vedea.

**Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii
o laudă în ceruri și pe noi pe pământ ne
învrednicește cu inimă curată să te slăvim !**

Sfintele Paști - în datini și obiceiuri

Modul de sărbătorire al Sfințelor Paști a fost fixat de timpuriu în rândurile bisericești, consemnate în cărțile de cult și respectate deopotrivă de către clerici și credincioși.

Astfel, Slujba Învierii se începe la miezul nopții (când, după Tradiția Bisericii, a înviat Domnul Hristos) cu săvârșirea Utreniei și Sfintei Liturghii. Slujba ne amintește pe de o parte de fapta femeilor mironosițe care au mers de dimineață la mormânt pentru a unge trupul lui Hristos, încredințându-se astfel cele dintâi de Îvierea Domnului, dar totodată e o pregătire în vederea celei de-a Doua Veniri a Mântuitorului: *”Iată Mirele vine în miezul nopții și fericită este sluga pe care o va afla priveghind; iar nevrednică este iarăși cea pe care o va afla lenevindu-se. Vezi dar, suflule al meu, cu somnul să nu te îngreunezi, ca să nu te dai morții și afară de împărăție să te încui; ci te deșteaptă grăind: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești Dumnezeu; pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi”* - zice una din cântările Săptămânii Patimilor, întemeiată pe textul scripturistic ce cuprinde pilda celor zece fecioare: *„Iar la miezul nopții s-a făcut strigare: Iată, Mirele vine! Ieșiți întru întâmpinarea Lui!”* (Matei 25, 6). De asemenea, slujba ne duce cu gândul și la obiceiul primilor creștini de a săvârși slujbele religioase în timpul nopții, în vremea persecuțiilor.

Foarte mulți creștini se adună la Biserică pentru a participa la slujba de Paști, oficiată la miezul nopții. Din păcate, fenomenul capătă tot mai mult un aspect de sărbătoare „câmpenească” în care accentul cade doar pe cele 15-20 de minute în care se desfășoară slujba de afară și care, în concepția multora, înseamnă totul. Cei mai numeroși dintre creștini se mulțumesc să aprindă o lumânare de la preot, să asculte Evanghelia Învierii, să cânte imnul pascal *Hristos a înviat!* și apoi să plece împăcați acasă, pentru a lua masa cu familia și prietenii și să petreacă astfel Paștele. Și ce este mai grav, pentru unii mai tineri sărbătorirea marelui eveniment creștin se poate continua cu o petrecere între prieteni sau într-una din discotecile orașului, cu băutură și „mare distracție”. Astfel de manifestări eronate – de la îmbulzeala de „a lua cel dintâi lumină” sau a substitui lumânarea cu o simplă brichetă (fiindcă tot despre lumină ar fi vorba) și până la a nu participa la Noaptea Învierii, revenind spre Sfârșitul Sfintei Liturghii pentru a sfinți coșul cu bucate tradiționale de Paști - toate acestea derivă fie dintr-o necunoaștere a slujbelor și semnificației lor, fie dintr-o comoditate izvorâtă

din amorțeală duhovnicească. Cu siguranță, mult mai mare este folosul sufletesc și mai multe vor fi bucuriile pe care le aduce participarea la Sfânta Liturghie Pascală.

La Paști, Îvierea Domnului e însoțită de Lumina Sfântă, pe care o primim de la Altar și o purtăm în casele noastre, prin intermediul lumânării. Lumânarea însăși este simbol al nemuririi, al legăturii dintre suflet și trup, dintre spirit și materie: flacăra face să se topească ceara, care la rândul său, alimentează arderea. De aceea, se acordă mare atenție lumânării de Paști, pe care o păstrează pe tot parcursul anului, aprinzând-o în caz de mare nevoie sau calamitate.

Ouăle colorate și încondeiate prin diferite tehnici, și devenite uneori veritabile obiecte de artă sunt și ele simboluri ale Învierii Mântuitorului. Vopsirea în diferite culori și arta de a le încondeia sunt obiceiuri străvechi. Oul reprezintă taina vieții, a creației și a renașterii ciclice. Cultul oului era legat la popoarele vechi de sărbătoarea Anului Nou care se celebra la echinocțiul de primăvară, la care se raportează în parte și Paștele creștin. Oamenii se felicitau dăruindu-și ouă în diferite culori (perșii) sau le consumau (poporul evreu). Romanii și slavii puneau în sarcofagele morților ouă de piatră, colorate în roșu. De la popoarele vechi, obiceiul a fost preluat de creștinism și pus în legătură cu Patimile și Îvierea Domnului, sugerând triumful vieții asupra morții, al luminii asupra întunericului.

La poporul român, o multitudine de credințe sunt legate de semnificația oului pascal. Astfel, există obiceiul ca pentru a fi frumoși și sănătoși, toți membrii familiei o dată întorși de la slujba Învierii să se spele fiecare cu apă curată care se pune într-un vas împreună cu un ou roșu și un ban de argint. Oul se pune pentru ca toți să fie apărați de boli, să fie roșii în obraji și sănătoși, iar banul, pentru a fi curați ca argintul. Se spune apoi că este bine ca tatăl să spargă primul ou roșu în dimineața de Paște și să-l împartă egal tuturor membrilor familiei, pentru a rămâne uniți și a le merge bine tot anul oul fiind considerat, alături de cruce, un simbol al biruinței asupra duhurilor rele.

Potrivit diferitelor tradiții, ouăle roșii nu se consumă până nu se dă de pomană, fie pentru sănătate, fie pentru sufletele celor adormiți. Cojile ouălor nu se aruncă la întâmplare, ci se pun în locuri curate sau se aruncă pe ape curgătoare pentru a vesti blajinilor - celor din lumea de dincolo – sărbătoarea Paștilor.

Există tradiții și în ce privește ciocnitul ouălor. Se crede, astfel, că cei ce ciocnesc între ei

ouă de Paști se vor întâlni pe lumea cealaltă. Se ciocnește „capul cu capul” și „dosul cu dosul”, dar în prima zi de Paști se crede că e bine a se ciocni doar „cap cu cap”. Se ciocnesc doar ouăle monocrome – roșii sau de alte culori și nu se ciocnesc ouăle încondeiate și “muncite”, deoarece ele ar reprezenta chinurile, Patimile Mântuitorului.

Inițial ouăle de Paști erau vopsite doar în culoarea roșie cu timpul însă s-a recurs și la utilizarea altor culori, care au dobândit și valențe simbolice: roșul a fost asociat cu sângele lui Hristos, dar reprezintă și culoarea soarelui la răsărit și apus; negrul simbolizează durerea Maicii Domnului cât și chinurile suferite de Însuși Hristos pe Cruce, galbenul – culoarea Soarelui în timpul zilei, albastrul – victoria creștinismului, verdele – frumusețea naturii, etc.

Până la sfârșitul secolului al XIX-lea, vopselele pentru ouă erau naturale, fiind obținute din diferite plante, flori, frunze, fructe, scoarță de copac. Meșteșugul extragerii culorilor, practicat de femei, impunea o bună cunoaștere a naturii și o îndelungată experiență.

O primă masă pascală este organizată în familie, imediat după întoarcerea de la Slujba Învierii și după spălarea descrisă mai sus. După rostirea sau cântarea împreună a imnului pascal “*Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le*”, se începe prin gustarea din ceea ce a fost binecuvântat la Biserică și prin ciocnirea ouălor roșii. În ziua de Paști e bine ca membrii familiei să fie împreună, pe cât posibil acasă, deoarece masa pascală este sub semnul binecuvântării casei și familiei.

De asemenea, în ziua de Paști se fac vizite la toți cei dragi, părinți, bunici, ducându-le și din alimentele binecuvântate la sfârșitul Liturghiei.

Toate aceste obiceiuri vin să întregescă trăirea semnificațiilor marii Sărbători a Paștelui, devenind totodată constante ale spiritului uman în ascensiunea sa o dată cu trecerea vremii, indiferent de vicisitudinile ei.

A consemnat Vasilica Onofrei

Rânduiești specifice în Săptămâna Luminată

- Rugăciunile de dimineață și seară se rostesc fără îngenunchere și metanii, iar rugăciunile începătoare și rugăciunile dinainte și după mese sunt înlocuite cu imnul pascal
- Miercuri și Vineri din această săptămână nu sunt zile de post, ci este dezlegare
- Zilele Paștilor și Izvorul Tămăduirii, fiind zile de sărbătoare, se pot face vizite la cei pe care nu-i cercetează nimeni sau la săraci.

Izvorul Tămăduirii

În *Vinerea Luminată* se serbează în Biserica Ortodoxă *Izvorul Tămăduirii*, sărbătoare sfântă, care aduce aminte de minunea pe care Maica Domnului a săvârșit-o dincolo de zidurile Constantinopolului. Înainte ca Leon cel Mare să devină împărat al Bizanțului, mergând prin locurile unde avea să se ridice ulterior o frumoasă biserică în cinstea Născătoarei de Dumnezeu, întâlnește în cale un orb rătăcit de care s-a îndurat să-l călăuzească. Fiind cuprins de sete, orbul a cerșit apă, iar Leon, căutând zadarnic apă prin desigurul care se întindea atunci prin apropiere, auzi într-un târziu o voce tainică zicându-i: “Pătrunde, Leone împărate, mai adânc în pădurea aceasta și luând cu mâinile apa tulbure ce vei găsi-o, potolește setea orbului și apoi udă ochii lui și vei cunoaște atunci cine sunt eu și care este puterea locului acestuia, întru care sălășluiesc!”. Tulburat de o asemenea arătare și nedumerit de faptul că îl numise “împărat”, Leon a procedat întocmai, iar orbul în chip minunat a început să vadă. După ce ajunge împărat, așa cum însăși Maica Domnului îi profetise, Leon a ridicat lângă acel izvor mare lăcaș de pomenire. În prezent, așezământul se află în mijlocul unui imens cimitir musulman. Aici se găsește un paraclis unde Patriarhul Ecumenic Bartholomeu I se roagă adesea. Locul este respectat și îndrăgit de pușinii greci ortodocși din Istanbul și pentru faptul că aici se află sarcofagele multor Patriarhi ai Constantinopolului.

Prăznuirea Izvorului Tămăduirii în Vinerea din Săptămâna Luminată prilejuiește în fiecare an numeroase pelerinaje în locurile unde se află și alte izvoare făcătoare de minuni, precum în țara noastră, la Dervent, în Dobrogea (izvor despre care tradiția spune că s-a ivit acolo unde însuși Sfântul Apostol Andrei ar fi lovit cu un toiag), sau la Izbuc, în Transilvania.

În ziua de Izvorul Tămăduirii se săvârșește slujba Sfințirii Agheasmei în Săptămâna Luminată, după o rânduială specială. Din această agheasmă creștinii vor putea lua dimineața, după anafură, până la Înălțarea Domnului.

Gustați toți din ospățul credinței, împărtășiți-vă toți din bogăția bunătății. Să nu se plângă nimeni de lipsă, că s-a arătat Împărăția cea de obște. Nimeni să nu se tânguiască pentru păcate, că din mormânt iertare a răsărit. Nimeni să nu se teamă de moarte, că ne-a izbăvit pe noi moartea Mântuitorului

Sfântul Ioan Gură de Aur - Omilii

Cronică parohială

După o tradiție deja consacrată și anul acesta întâmpinăm sărbătoarea Sfințelor Paști cu câteva realizări în plan gospodăresc, între care:

- Plantarea de gard viu pe lângă alea de acces pietonal și pe întreaga circumferință a parcului bisericii, precum și a unor arbori ornamentali, cu sprijinul Pepinierii Tudor Neculai și al domnului Cristian Bulgaru.
- Montarea la intrarea în biserică a ușilor batante din lemn realizate prin donația creștinilor din parohie și a ușii metalice donate de către familia Adrian și Adriana Găetan
- Amenajarea și îndreptarea terenului din parc, cu sprijinul membrilor consiliului parohial.
- Extinderea și îmbunătățirea instalației de sonorizare cu sprijinul S.C. Omega-Tehnoton și a celei de iluminat cu sprijinul S.C. Neosim

Adresăm mulțumiri tuturor celor care ne-au sprijinit ca și în acest an să întâmpinăm Sfintele Paști așa cum se cuvine.

PROGRAMUL SLUJBELOR ÎN SĂPTĂMÂNA LUMINATĂ

❖ **Duminică 11.04.2004** - ora 13.00

Vecernia Paștilor – Învierea a doua

În cadrul acestei slujbe se va citi Sfânta Evanghelie în mai multe limbi

❖ **Luni 12.04.2004** – ora 8.00

Utrenia, Ceasurile și Sf. Liturghie.

❖ **Mărti 13.04.2004** – ora 8.00

Utrenia, Ceasurile și Sf. Liturghie.

- Pe parcursul acestor slujbe, preotul va pregăti pentru păstrare Sfintele Taine pentru bolnavi, respectiv Sfânta Împărtășanie peste tot anul.

❖ **Vineri 16.04.2004**

– ora 7.00 – Slujba Agheasmei de Izvorul Tămăduirii

– ora 8.00 - Slujbe de **pomenire pentru morții** din parohia noastră la cimitirul Sf. Treime.

❖ **În Duminica a doua după Sfintele Paști - Duminica Tomii - este hramul parohiei noastre, în cinstea Sfântului Slăvitului Apostol Toma, patronul și ocrotitorul bisericii parohiale.**

Programul sărbătorii cuprinde următoarele manifestări religioase:

Sâmbătă 17.04.2004 - ora 18.00 - Vecernia hramului

Duminică 18.04.2004

- 8.00 - Utrenia

- 10.00 - Sfânta Liturghie

- Pomenire pentru Ctitori

Vă invităm cu drag să luați parte la aceste momente de rugăciune și bucurie duhovnicească.

Învierea Mântuitorului - înnoirea noastră

Hristos a înviat în “*prima zi a săptămânii*”, adică duminică. Era *prima* duminică după echinocțiul de primăvară și *prima* duminică după luna plină consecutivă acestuia. Astfel, după hotărârile *primului* Sinod Ecumenic, care au stabilit modul cum se calculează data Sfințelor Paști în fiecare an, până astăzi această sărbătoare se află sub semnul începutului. Vechea înfățișare a naturii sărăcite de înghețul iernii se înnoiește cu fiecare zi. La această înnoire suntem chemați și noi să participăm în toată perioada pascală.

Prin postire, ne-am luptat cu slăbiciunile și imperfecțiunile noastre, prin spovedanie, ne-am descărcat sufletul de greutatea păcatelor, prin rugăciune, mintea noastră a deprins înălțarea către Dumnezeu și înțelegerea dintr-o perspectivă duhovnicească a lumii și a însăși vieții noastre. Ne simțim cu toții mai ușurați și mai luminați acum la zi de praznic. Ba chiar ne simțim eliberați de povara postului și a ostenețelor la care acesta ne-a angajat.

Dar mesajul Învierii Domnului este cu mult mai presus de acestea toate. Suntem acum precum pământul primăvărativ generos în care cresc și se dezvoltă atâtea plante și vietăți. Tot așa și sufletul nostru, pregătit în perioada postului ce s-a încheiat, trebuie să odrăslească multe virtuți și fapte bune. Ne bucurăm de Învierea lui Hristos, dar trebuie “să ne înnoim simțirile”, să “înviem din faptele cele moarte”, lepădând pe “omul cel vechi” și să lucrăm fapta cea bună, căci “lumina lui Hristos luminează tuturor”.

Așadar Învierea nu e doar un act liturgic comemorativ, ci împreună-lucrare cu Hristos spre ridicarea noastră către Dumnezeu: “*Ieri m-am îngropat împreună cu Tine, Hristoase; astăzi mă ridic împreună cu Tine, Cel ce ai înviat.*”

În sens duhovnicesc, bucuria pascală trebuie trăită în fiecare zi, căci pentru creștin, fiecare zi e Învieră pentru viața în Hristos, e lumina în care suntem chemați a lucra propria mântuire, e înnoire spirituală pentru slava netrecătoare. *Hristos a înviat !*

Preot Mihai Mărgineanu

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul 276 450 deschis la Raiffeisen Bank, filiala Iași.

